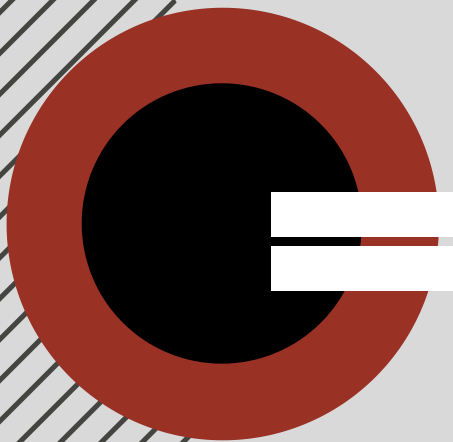

MEMÒRIA D' ACTUACIONS DE L'OBSERVATORI DE LA IGUALTAT DE GÈNERE (OIG)

2019

Generalitat de Catalunya
**Institut Català
de les Dones**

ÍNDEX

1	Personal de l'OIG	2
2	Informes mensuals i anual del telèfon 900 900 120.....	2
3	Informe anual de les activitats dels SIAD	3
4	Recollida de dades quantitatives de SIAD i Oficines ICD	3
5	Participació en el grup d'anàlisi de casos d'homicidi per violència masclista.....	4
6	Participació en els ODS del pla nacional per a la implementació de l'agenda 2030	4
7	L'Enquesta de Violència Masclista 2016 (EVMC) en clau interseccional i feminista	5
8	Quart plenari de l'OIG.....	5
9	Cinquè plenari de l'OIG	6
10	Els grups de treball de l'OIG	6
	GT1DADES: Grup de treball de dades.....	6
	GT2ESTEREOTIPS: grup de treball d'anàlisi de la imatge pública de les dones als mitjans	7
	GT3POLITIQUES: Grup de treball de proposta de polítiques públiques d'igualtat	7
	GT4TREBALL: Grup de treball d'anàlisi de la situació laboral de les dones	7
	GT5VM: Grup de treball d'anàlisi de les dades de violències masclistes	8
11	L'índex d'igualtat de gènere	8
12	Dossier estadístic dones TIC	9
13	Dossier estadístic les dones a Catalunya 2019 pel 8 de març	9
14	Dossier estadístic de violència masclista per al 25 de novembre	9
15	Participació al grup de seguiment i recollida de dades de la Catalunya central	10
16	Assessorament a l'Enquesta de violències sexuals del Departament d'Interior	11
17	Participació al grup de treball de violència institucional de la CNVM.....	12
18	Elaboració de twitts mensuals.....	12
19	Directorí de recursos per a l'abordatge de les violències masclistes	12

1 Personal de l'OIG

Aquest 2019 de resultes del Pacto de Estado contra la Violència de Género l'OIG va comptar amb la col·laboració de dues tècniques superiors a partir del mes de juliol que es van sumar a l'administrativa i la coordinadora que ja en formaven part. També es va comptar durant els mesos de març i abril amb la col·laboració d'una becària, estudiant d'Antropologia, especialitzada en mutilació genital femenina, que va treballar en l'elaboració de l'informe anual dels SIAD.

2 Informes mensuals i anual del telèfon 900 900 120

Com cada any, a partir de les dades enviades per l'empresa contractada per a tal efecte que realitza les tasques pròpies del telèfon 900 900 120 d'atenció telefònica a les víctimes de violència masclista durant el mes de gener de 2019, es va elaborar [l'informe anual](#) de l'any anterior amb els principals indicadors i amb la desagregació territorial dels àmbits territorials vigents.

L'any 2019 es va fer l'informe de l'any 2018 i es va penjar al web de l'ICD en format PDF juntament als dels anys anteriors.

A part de l'informe anual, cada més, durant el 2018, s'ha difós la informació acumulada, des del gener fins el mes corresponent, de les trucades realitzades al telèfon 900 900 120 i algunes característiques de les trucades. Aquest any els PDF han estat realitzats de forma accessible per a persones amb diversitat funcional.

Com a novetat l'any 2019 i de resultes de la contractació de les dues col·laboradores de l'OIG en el marc del "Pacto de Estado Contra la Violencia de Género" s'han depurat els fitxers de les dades estadístiques del telèfon 900 des de l'any 2013 per a poder-les penjar en la web de dades obertes. També s'ha treballat per a poder difondre les dades del telèfon 900 en [format interactiu](#)

perquè les persones usuàries puguin filtrar les dades per concepte, any i territori.

3 Informe anual de les activitats dels SIAD

Durant el mes de març de 2019 es va elaborar un informe resum de les activitats realitzades a les oficines de servei d'informació i atenció a les dones (SIAD) en que es recollia el nombre d'atencions realitzades, les dones ateses per violència masclista, les àrees d'intervenció, la forma de tramitació, el canal d'entrada i les derivacions del servei a partir de les memòries anuals que va enviar cada oficina referides a l'any 2018 en format PDF. Aquest informe es va penjar al web de l'ICD i la informació s'ha utilitzat en els dossiers estadístics sobre violència masclista que ha elaborat l'OIG durant l'any.

4 Recollida de dades quantitatives de SIAD i Oficines ICD

Paral·lelament a l'elaboració de l'informe anual de 2018 de SIAD referit en l'apartat anterior, durant l'any 2019, es van recollir els fitxers de dades corresponents als tres primers trimestres de l'any amb les dades quantitatives de les atencions realitzades als serveis d'informació i atenció a les dones (SIAD) que tenen contracte programa amb l'ICD i a les oficines de l'ICD a tot el territori. Aquests SIAD i oficines han enviat a través de l'aplicatiu HIPATIA, o en casos especials de l'HESTIA¹, les dades harmonitzades amb l'objectiu de poder disposar d'informes periòdics de tot Catalunya sobre les activitats realitzades. Al tractar-se de la primera vegada que s'han enviat les dades d'aquesta forma s'ha considerat una prova pilot de la viabilitat d'aquest sistema de sistematització de les dades.

¹ <https://www.aoc.cat/serveis-aoc/hestia/>

S'han hagut de depurar els fitxers rebuts i compatibilitzar els dos sistemes (HIPATIA-HESTIA). I també s'ha instat als SIAD i oficines de l'ICD a que realitzessin la transferència de la informació d'una determinada manera i s'ha realitzat el seguiment d'aquesta transferència d'informació. La previsió de la publicació de l'informe és juliol de 2020.

5 Participació en el grup d'anàlisi de casos d'homicidi per violència masclista

L'OIG durant el 2019 ha sistematitzat les dades dels feminicidis que han tingut lloc durant l'any 2019. Des de l'any 2018 es comptabilitzen també les dones assassinades de l'àmbit sociocomunitari, familiar i laboral, juntament amb l'àmbit de la parella i exparella que ja es recollien.

Aquest any s'han comptabilitzat 13 casos de dones assassinades, 10 en l'àmbit de la parella o exparella, dos en l'àmbit familiar i un en el sociocomunitari.

La sistematització de les dades ha estat feta amb l'objectiu de poder habilitar un espai web en que la ciutadania pugui consultar els casos succeïts a Catalunya per any i característiques del feminicidi. Aquest [espai web](#) es posarà en marxa el gener de 2020.

6 Participació en els ODS del pla nacional per a la implementació de l'agenda 2030

Durant l'any 2019 la coordinadora de l'OIG ha col·laborat, juntament amb una representant del Departament de Presidència, en el grup de treball de l'Objectiu de Desenvolupament Sostenible número 5 (ODS5) i en la incorporació de la perspectiva de gènere dels altres 16 ODS en el marc del procés d'elaboració del Pla Nacional per a la implementació de l'Agenda 2030 a Catalunya com a responsables del grup juntament amb la Direcció General d'Igualtat. En aquest pla actualment hi treballen els diversos departaments de la Generalitat de

Catalunya a proposta del Consell Assessor per al Desenvolupament sostenible (CADS) del Departament d'Acció Exterior, Relacions Institucionals i Transparència, els quals s'encarreguen de la resta d'objectius.

La tasca ha consistit en la participació en diverses reunions durant l'any en que s'han identificat els compromisos per part del Departament de Presidència, l'organisme responsable, la normativa aplicable, el calendari i l'indicador que l'avalua i mesura l'assoliment del compromís.

7 L'Enquesta de Violència Masclista 2016 (EVMC) en clau interseccional i feminista

El novembre de 2019 i en el marc del “Pacto Nacional Contra la Violencia de Género”, l'OIG va encarregar un estudi a la sociòloga Beatriz Bonete i a la dissenyadora Ester Serraz en que s'han analitzat els col·lectius de dones especialment vulnerables de l'EVMC com ara dones grans, migrades, amb diversitat funcional o en risc d'exclusió social en format divulgatiu i s'han fet propostes de millora per a la nova enquesta de violència masclista a Catalunya de 2021.

L'estudi tindrà com a resultat una publicació en que el disseny gràfic i interactiu tindrà un paper important i que es penjarà al [web de l'ICD](#). També es farà una presentació el primer semestre de 2020.

8 Quart plenari de l'OIG

El 17 de juliol de 2019 va tenir lloc la quarta reunió plenària de l'OIG al recinte modernista de l'Hospital de Sant Pau. En el transcurs del plenari es va presentar una anàlisi de la presència de dones en les alcaldies de Catalunya a càrrec de la Sra. Clara Torras Bozzo secretaria de l'OIG, les Projeccions de població amb perspectiva de gènere i els avenços en l'Índex d'Igualtat de Gènere a càrrec de la Sra. Cristina Rovira Subdirectora de Coordinació i

Producció Estadística de l'Idescat i es va fer un repàs de les principals actuacions dels grups de treball de l'OIG a càrrec de les seves portaveus i també es va exposar la necessitat d'indicadors de gènere en els objectius de desenvolupament sostenible a càrrec del Director del Consell Assessor per al Desenvolupament sostenible a Catalunya.

9 Cinquè plenari de l'OIG

El cinquè plenari estava planificat pel desembre de 2019 però per tal de complir amb el compromís de presentar l'índex d'igualtat de gènere al plenari es va posposar fins a gener de 2020, amb la qual cosa no és matèria d'aquesta memòria.

10 ELS GRUPS DE TREBALL DE L'OIG

Durant l'any 2019 els grups de treball de l'OIG s'han reunit diverses vegades i han estat treballant diversos temes, els més destacables dels quals, es detallen a continuació:

GT1DADES: GRUP DE TREBALL DE DADES

Aquest grup de treball s'ha reunit cinc vegades al llarg de 2019. Les principals actuacions sobre les que s'ha estat treballant són les següents:

- Índex d'igualtat de gènere
- Guia per a una estadística oficial amb perspectiva de gènere
- Sistema d'indicadors d'igualtat
- S'identifica la necessitat de formació en perspectiva de gènere per al productors d'estadística oficial i es proposa mòdul a l'àrea de formació de l'ICD
- Es convida a l'Idescat a participar al grup

GT2ESTEREOTIPS: GRUP DE TREBALL D'ANÀLISI DE LA IMATGE PÚBLICA DE LES DONES ALS MITJANS

Aquest grup de treball s'ha reunit sis vegades al llarg de 2019. Les principals actuacions sobre les que s'ha estat treballant són les següents:

- Presentació del decàleg per a una publicitat no sexista elaborat pel CAC i l'ICD amb la col·laboració de l'OIG.
- Planificació i elaboració del decàleg de salut amb perspectiva de gènere
- Es convida a la Dra. Lucia Artazkoz, experta en salut i gènere com assessora del grup

GT3POLITIQUES: GRUP DE TREBALL DE PROPOSTA DE POLÍTIQUES PÚBLIQUES D'IGUALTAT

El grup de treball s'ha reunit quatre vegades al llarg de 2019. Les principals actuacions sobre les que s'ha estat treballant són les següents:

- Seguiment del compliment de les polítiques públiques de la Llei d'igualtat 17/2015
- Recerca de la perspectiva de gènere i LGTBI en l'entorn penitenciari.
- Planificació d'una guia per avaluar polítiques de gènere
- Recompte de plans d'igualtat als ajuntaments

GT4TREBALL: GRUP DE TREBALL D'ANÀLISI DE LA SITUACIÓ LABORAL DE LES DONES

Aquest grup de treball s'ha reunit dues vegades al llarg de 2019, menys que els altres grups perquè hi ha manca de dades actualitzades sobre l'àmbit laboral i es considera que ja hi ha altres grups de treball específics d'aquest tema.

S'hauria de fer propostes d'estudis quan es disposin de dades les de la propera enquesta de qualitat en el treball i de la propera enquesta de l'ús del temps.

Les principals actuacions sobre les que l'OIG s'ha estat treballant en l'àmbit laboral són les següents:

- Bretxa de pensions contributives entre dones i homes 2018
- Actualització de dades de treball als dossiers del 8 de març i dones TIC.

GT5VM: GRUP DE TREBALL D'ANÀLISI DE LES DADES DE VIOLÈNCIES

MASCLISTES

Aquest grup de treball s'ha reunit quatre vegades al llarg de 2019. Les principals actuacions sobre les que s'ha estat treballant són les següents:

- Anàlisi específic de la violència masclista en la infància i adolescència i dones grans. Es busquen fons de dades.
- S'inicia recerca de la VM en les dones sense llar.

Les portaveus de cada grup han exposat la feina feta al quart plenari del mes de juliol en que han repassat la composició del grup en el moment actual i els acords presos.

11 L'índex d'igualtat de gènere

L'any 2019 l'OIG ha continuat els treballs iniciats el 2017 en la versió catalana de l'índex d'igualtat de gènere (IIG) calculat per l'European Institut on Gender Equality (EIGE) juntament amb l'Idescat. Durant aquest any l'OIG ha estat recollint dades sobre la presència de les dones en càrrecs de presa de decisions a través de petició escrita als organismes pertinents, i completar, d'aquesta manera, la dimensió de "poder" que forma part de les sis dimensions que componen l'IIG (treball, renda, formació, temps, poder i salut).

S'han realitzat set reunions de treball amb les persones productores i responsables de l'Idescat per acordar les característiques tècniques i metodològiques de l'IIG.

12 Dossier estadístic dones TIC

La setmana del Mobile World Congress 2019 l'OIG va actualitzar [el recull de dades](#) estadístiques sobre formació, ocupació i ús de les tecnologies de la informació i la comunicació (TIC) a Catalunya amb les dades oficials més recents sobre aquest tema.

13 Dossier estadístic les dones a Catalunya 2019 pel 8 de març

Amb motiu del 8 de març dia internacional de les dones, l'OIG va elaborar la segona edició del [dossier que recull dades oficials sobre desigualtats de gènere](#) en diferents àmbits de la societat catalana. Els temes recollits en el dossier fan referència a la situació laboral de les dones, les condicions de vida, la formació i el nivell d'estudis assolits, la salut de les dones, les dones en les tecnologies de la informació i la comunicació, també en l'esport i en la cultura. I permet posar a disposició de la ciutadania dades que manifestin les bretxes de gènere en els diferents àmbits de la societat catalana.

14 Dossier estadístic de violència masclista per al 25 de novembre

Per motiu del dia Internacional per a l'Eliminació de la Violència envers les dones l'OIG va actualitzar el [dossier estadístic](#) que ja es va publicar l'any anterior i que recull les estadístiques més rellevants de violència masclista per al nostre país:

- ❖ Dones assassinades per violència masclista
- ❖ Denúncies per VM en l'àmbit de la parella i familiar
- ❖ Evolució de les denúncies en l'àmbit de la parella

- ❖ Ordres de protecció resoltes
- ❖ Delictes contra la llibertat i la indemnitat sexuals
- ❖ Mutilacions genitals femenines
- ❖ Matrimonis forçats
- ❖ Telèfon 900 900 120 de l'any 2017
- ❖ Serveis d'informació i atenció a les dones
- ❖ Recursos disponibles per a l'abordatge de la VM

15 Participació al grup de seguiment i recollida de dades de la Catalunya central

La Comissió Tècnica del Circuit de la Catalunya Central, en el procés de treball per a l'elaboració d'un protocol supracomarcal per a l'abordatge de la Violència Masclista a la Catalunya Central va constituir un grup específic per treballar amb les dades provinents dels serveis realitzats d'atenció a les dones en situació de violències masclistes.

L'OIG col·labora en aquest grup assessorant en la recollida i tractament de les dades, i com a tal, ha participat en tres reunions durant l'any 2019 en que es va treballar en l'elaboració de l'informe estadístic anual amb les dades de dones ateses per violència masclista en els diferents serveis presents a les comarques de la Catalunya Central: l'Anoia, Bages, Berguedà, Moianès i Osona durant l'any 2018.

16 Assessorament a l'Enquesta de violències sexuals del Departament d'Interior

L'Àrea de violències masclistes de l'ICD i l'OIG van assessorar al Departament d'Interior respecte la metodologia i els continguts de l'Enquesta de violències sexuals que es va dur a terme a finals de 2019. Bàsicament es va recomanar el següent:

- Ampliar la població objecte d'estudi a totes les edats.
- Ampliar la localització de les violències sexuals no només als espais d'oci sinó a altres espais privats i públics.
- Introduir més variables sociodemogràfiques de les dones
- Reduir la mostra de dones a enquestar però reduir el nombre de substitucions.
- Utilitzar metodologia multicanal, no només telefònica.
- Formar a les enquestadores en violències masclistes.
- Tenir cura de l'impacte emocional de les dones entrevistades i les enquestadores
- Tenir en compte tots els àmbits en que es pot donar la VM segons la Llei 5/2008 del dret de les dones a eradicar la violència masclista.
- Ampliar els fets referits a fets no tipificats al codi penal
- Dades sobre l'agressor

17 Participació al grup de treball de violència institucional de la CNVM

L'OIG ha participat a tres reunions del grup de violència institucional creat el 2019 en el sí de la Comissió Nacional per una Intervenció Coordinada contra la Violència masclista com a membre.

18 Elaboració de twitts mensuals

El 2019 s'ha iniciat la tasca de difondre un twitt mensual amb alguna dada significativa amb motiu d'algun estudi recent o de la celebració d'alguna efemèride.

19 Directori de recursos per a l'abordatge de les violències masclistes

L'octubre de 2019 es van iniciar els treballs per a l'actualització del directori de recursos disponible al web de l'ICD contactant amb els diferents organismes responsables dels recursos per tal que actualitzessin les dades del directori. A final d'any es va optar per canviar el sistema de gestió del directori i es van realitzar els treballs preliminars d'aquest canvi d'aplicatiu de gestió.